

GAZETA LWOWSKA.

Sobota

N^or. 153.

28. grudnia 1833.

Gazeta Lwowska z Rozmaitościami i Dodatkiem wychodzić będzie w roku przyszłym 1834 w takim kształcie i w takiej objętości, jak w roku bieżącym 1833, t. j. Gazeta po 3/4 arkusza, z Dodatkiem, po trzy razy na tydzień: we wtorek, czwartek i sobotę, a Rozmaitości raz na tydzień, w sobotę, choćby w te dni święta przypadły; wyjąwszy święto Bożego Ciała, dnia 6. maja, i święto Bożego Narodzenia, dnia 25. grudnia 1834 roku.

Z powodu zbliżającego się końca tego roku Redakcyja ma zaszczyt upraszać szanownych Prenumeratorów i tych, którzyby chcieli na nowo prenumerować, aby raczyli wcześniej i jeszcze przed końcem tego roku złożyć prenumeratę półroczną, lub kwartalną w tych ces. król. Pocztaństwach, w których życzą sobie odbierać tę Gazetę, lub w głównym ces. król. Pocztaństwie lwowskim; albowiem tyle tylko drukować się będzie egzemplarzy, na ile prenumerata przed końcem tego roku do głównego c. k. lwowskiego Pocztaństwu nadesłaną zostanie.

Ktoby chciał odbierać Gazetę we Lwowie, raczy zaprenumerować w kantorze Gazety Lwowskiej przy Ulicy Wałowej pod Nrm. 289.

Prenumerata na Gazetę Lwowską z Rozmaitościami i Dodatkiem wynosi:

1. We wszystkich c. k. Pocztaństwach na prowincyi na półroczu złr. 11 kr. 12; na kwartał złr. 5 kr. 36 m. k.; w głównym c. k. Pocztaństwie lwowskim na półroczu złr. 10 kr. 24; na kwartał złr. 5 kr. 12 m. k.; wraz z opieczętowaniem.

2. Dla tych pp. Prenumeratorów, którzy chcą odbierać Gazetę we Lwowie w kantorze Gazety Lwowskiej, wynosi prenumerata na półroczu złr. 9 kr. 36, nu kwartał złr. 4 kr. 48 m. k.

PP. Prenumeratorom we Lwowie, na ich żądanie, Gazeta będzie do ich pomieszkań odśłana, jeżeli zapłacą z góry w kantorze Gazety na miesiąc 15 kr.; na kwartał 45 kr.; na pół roku zł. 1 kr. 30 mon. konw.

Redakcyja i kantor Gazety Lwowskiej spowodowane są do oświadczenia, że listów, pism i pakietów, nadesłanych im bądź z kraju tego, bądź z zagranicy, nie przyjmują, jeżeli tenie są frankowane. Upraszają przytém, aby *ex officio* urzędowe obwieszczenia i doniesienia przesyłano do właściwych władz tutéjszych; innym zaś artykułom, do umieszczenia w Dodatku do Gazety Lwowskiej przeznaczonym, aby dołączano należytość od umieszczenia, ustanowioną rozporządzeniem c. k. Rządów krajowych z dnia 24. lipca 1821 pro. 29757, w Dzienniku urzędowym do nrów. 98, 99 i 100, z roku 1833 ogłoszonym, to jest: za pierwsze umieszczenie od wiersza drukowanego na półkolumnie (w szpalcie) po 3 kr., za każde następujące od takiegoż wiersza po 1 1/2 kr. mon. konw.; a zatém za trzykrotne umieszczenie po 6 kr. mon. konw.; w przeciwnym bowiem razie artykuły, bez dopełnienia powyższych warunków nadesłane, nie będą od Redakcyi przyjęte i w Dodatku umieszczone.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

Jego Król. Wysokość Arcyksiążę Austryjacki Ferdynand Este, cywilny i wojskowy jeneralny Gubernator Królestw Galicyi i Lodomeryi, wyjechał d. 26. b. m. w południe do Wiednia.

Jego Excellencyja JW. Baron Krieg de Hochfelden, c. k. rzeczywisty tajny radca, prezydent c. k. gubernijum galicyjskiego, powrócił d. 23. b. m. w pożądanym zdrowiu z Wiednia.

Jego Król. Wysokość Arcyksiążę Austryjacki Ferdynand Este, cywilny i wojskowy jeneralny Gubernator Królestwa Galicyi, mianował praktykanta konceptu Edwarda Poh, konceptistą gubernijalnym c. k. gubernijum galicyjskiego.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Królestwo Polskie.

Gazety Warszawskie ogłosiły w przedmiocie postępowania w sprawach kościoła grecko-

)(

rossyjskiego, w Królestwie Polskiem, następujące postanowienie: **Raiażę** jmc namiestnik zawiadomił radę, że jego cesarsko-królewska mość rozkazać raczył, ażeby urządzenie w przedmiocie postępowania w interesach kościoła grecko-rossyjskiego w Królestwie Polskiem, przez najświętszy synod przyjęte, a przez najjaśniejszego pana pod d. 25. stycznia 1829 r. zatwierdzone, w wykonanie wprowadzone zostało, i w skutek tego wezwał ją o wydanie stosownych rozporządzeń.

Rada postanowiła: **1.)** Przesłać komisji rządowej spraw wewnątrznych, duchownych i oświecenia publicznego urządzenie pomienione, w celu niezwłocznego onegoż wykonania.

2.) Polecieć téjże komisji zarządzenie wydrukowania pomienionego urządzenia bez żadnych odmian, tak, jak je jego cesarsko-królewskiej mości w d. 25. stycznia 1829 roku zatwierdzić się podobalo, i następnie rozesać takowe, gdzie wypadnie, w celu stosownego onegoż upowszechnienia.

3.) Upoważnić komisję rządową sprawiedliwości do umieszczenia tegoż urządzenia w dzienniku praw.

Zgodno z protokółem:

Sekretarz stanu: J. Tymowski.

Które to urządzenie jest następującej osnowy: **Urządzenie przedmiotów, dotyczących kościoła grecko-rossyjskiego w Królestwie Polskiem, wskazujące, które z nich do władzy biskupiej, a które do komisji rządowej wyznań i oświecenia należą, tudzież prawidła i sposób wzajemnego znoszenia się w tychże przedmiotach.**

Do władzy biskupiej należęć mają następujące przedmioty.

1.) Wszelkie przedmioty, tyczące się wiary, służby bożej, tajemnic i obrządków cerkiewnych, i w ogólności te wszystkie, których sprawowanie, według praw kościelnych, przywiązane jest do duchowieństwa i wyższej władzy duchownej.

2.) Erekcya, poświęcenie i odnowienie cerkwi. Obranie zaś miejsc, stosownych na ich wystawienie, ze względu na zamieszkania parafijan, również jak ekonomiczne rozporządzenia co do budowli cerkiewnych, czyli te z pomocą, czyli całkowicie kosztem skarbu wzniesionych, zatwierdzenie planów i anszlagów, i dozór nad ich wykonaniem zaleyć będzie od komisji rządowej wyznań i oświecenia.

3.) Ustanowienie nowych cerkwi, nowych parafij, tak w skutku przedstawienia komisji wyznań religijnych, ugruntowanego na potrze-

bie miejscowej i możności przy wykazaniu stosownych ku temu środków, jako też z powodu prózb w téj mierze ze strony grecko-rossyjskich parafijan podanych. Żądania takowe, do komisji rządowej wyznań i oświecenia, zanesione, komunikowane być mają do rozważenia władzy duchownej.

4.) Przeznaczenie i promocya duchownych, oraz poświęconych sług cerkiewnych, z których, w zdarzeniu wakansu przy którejkolwiek cerkwi, biskup, czy to na prózbę samych parafijan, czy też w skutek odezwy komisji wyznań, wybiera i przynacza na wakujące miejsce osobę uzdolnioną; jeżeli zaś potrzeba będzie kapłana, tedy takowe wybierze z pomiędzy tych, którzy ukończyli kurs nauk teologicznych, a przy tém posiadającego język grecki: (gdyż we wszystkich prawie parafijach najwięcej znajduje się Greków) dając szczególniej wzgląd na moralne postępowanie.

5.) Uchybienia i nadużycia duchownych i poświęconych sług cerkiewnych w ich obowiązkach, dozór nad moralnym ich postępowaniem, zażalenia na nich parafijan w tym względzie zanesione, równie i zażalenia duchownych i poświęconych sług cerkiewnych na parafijan w stosunkach religijnych, jako to: jeżeli ciż parafijanie unikają od nabożeństw kościelnych i świętych tajemnic, oddają się jakimkolwiek odszczępięstwom lub przesądowi, albo nie słuchają kościelnych przepisów, lub postanowień władzy dycezoalnej; również spory duchownych i poświęconych sług kościelnych pomiędzy sobą w przedmiocie osobistych ich duchownych obowiązków i stosunków. Co się zaś tycze zażeń duchownych lub poświęconych sług cerkiewnych na ich parafijan, albo na osoby innego wyznania, wpływających ze stosunków ich obywatelskich, jako to: spory o majątki, długi i obelgi rozmaitego rodzaju; podobnież zażalenia i skargi parafijan albo osób innego wyznania na duchownych lub poświęconych sług cerkiewnych, ze względu stosunków ich obywatelskich, wszystkie takowe przedmioty roztrząsane będą przez właściwe sądowne lub administracyjne władze, a naznaczone z ich powodu śledztwa, wykonywane będą w obecności deputowanego z duchownej strony. Po doprowadzonej tym sposobem czynności wyrok, uniewinniający duchownego lub poświęconego sługę cerkiewnego, albo skazujący ich na zapłacenie małych kar pieniężnych, odpowiadających ich możności, wykonywać się będzie zwykłym w kraju porządkiem. Gdyby zaś takowy wyrok przynaczył pieniężną karę, przechodzącą ich mo-

żność, lub ich poddawał osobistej karze, tedy takowy wyrok przed wykonaniem komunikowany będzie za pośrednictwem komisji wyznań religijnych i oświecenia publicznego władzy dyjecezalnej; ta zaś, jeżeli go znajdzie przeciwnym kościelnym prawidłom lub najwyższym postanowieniom, grecko-rossyjskiemu duchowieństwu służącym, obowiązana będzie wskazać odpowiadające tymże prawidłom i postanowieniom inne rodzaje lub sposoby ukarania, takie jednak, któreby, ile możności, odpowiadały karze, naznaczonej wyrokiem; a w ten czas, stosownie do opinii władzy dyjecezalnej, wyrok wykonany zostanie. Tymże samym sposobem postępować należy w takichże sprawach, tyczących się żoń tychże duchowych i sług poświęconych cerkiewnych, jako też i dzieci ich, które inszego nie obrały stanu. Jeżeli w sprawach, należących do władzy biskupiej, potrzebnem będzie wysłuchanie świadków, zamieszkałych w Królestwie Polskiem, natenczas takowe zeznania będą składanemi w świeckim sądzie tego miejsca, gdzie mają zamieszkanie, a oryginalny protokół przesłany będzie za pośrednictwem komisji wyznań i oświecenia do władzy dyjecezalnej.

ot jako d*(Dokończenie nastąpi.)*

o Dziennik Powszechny (Gazeta urzędowa Królestwa Polskiego) zawiera pod napisem: »Wiadomości urzędowe« co następuje:

10. książkę warszawski, generał feldmarszałek hr. Paszkiewicz Erywański, namiestnik jego cesarsko-królewskiej mości w Królestwie Polskiem, pragnąc drogi dla wszystkich wiernych poddanych dzień uroczystości imienia jego cesarskiej mości odznaczyć czynem miłosterdzia, wrodzonego uczuciem naszego monarchy, — na mocy udzielonej sobie władzy, raczył 50 osobom, które ze śledztw i sądu okazały się winnemi uczestnictwa w zamiarach zbrodniarzy, usiłujących wznieść nowy rokosz w Królestwie Polakiem, oraz i w drugich przestępstwach politycznych, za które według praw podlegali ciężkim karom, udzielić zupełne przebaczenie, z dozwoleniem powrotu do swych zamieszkań; osoby te są następujące: Floryjan Drozdowski, obywatel miasta Warszawy, Wincenty Łokocz, wolno praktykujący lekarz, Józef Tomen, obywatel warszawski, Józef Wienckowski, assessor ekonomiczny komisji województwa kaliskiego, Eufrozyna Mirosławska, obywatelka z miasta Lubranszzyka, Tekla Winnicka, żona Antoniego Winnickiego, Józefa Ujazdowska, dziedzicka wsi Zbiewa, Biernacka, dziedziczka wsi Sokolnik, Józefa Wienckowska, żona assessora

ekonomicznego, Jan Liberacki, syn byłego radcy towarzystwa kredytowego województwa kaliskiego, Franciszek Ostrowski, syn właściciela wsi Złotopola, Ludwik Ostrowski, dzierżawca wsi Lubowic, Wiktor Cieliński, dziedzic wsi Lutoborza, Adam Benkowski, Smolarz, Seweryn Cybulski, strażnik leśny, Albin Papuziński, zamieszkały we wsi Goblic, Stefan Zboński, dziedzic wsi Wistki, Jan Bardziński, właściciel Głaskowa, Ignacy Dembiński, ze wsi Goblica, Felix Kisielewski, ze wsi Kisielewa, Maciej Sulimierski, dziedzic wsi Wiesiolki, Apolinary Sumierski, dziedzic wsi Wydtzyna, Antoni Prondziński, dziedzic wsi Bielewa, Kazimierz Boblewski, dziedzic wsi Rzosny, Hieronim Tarnawski, dziedzic wsi Kliczkowa, Honorjusz Biernacki, dziedzic wsi Szulcewic, Felix Grabowski, dziedzic wsi Strachowa, Jan Gowarzewski, obrońca sądowy z miasta Sieradza, Józef Zaborowski, właściciel wsi Magnus, Ignacy Truszkowski, dziedzic wsi Gurek, Albert Tarnawski, właściciel wsi Kliczkowa, Konstanty Walewski, mieszkaniec w domu swojego stryja, Stanisława Walewskiego, Marcin Nowakowski, pisarz ekonomiczny. — Włościanie ze wsi Dzbanki: Michał Trajdos, Antoni Jastrzab, Woyciech Rejtarczyk, Ignacy Golewski i Antoni Jaszczak. — Mateusz Sulimierski ojciec emissaryjuszów Sulimierskich, Emilijan Cielecki, dziedzic wsi Szydłowa, Ludwik Sulimierski, dziedzic wsi Złotnik, Felix Walewski, właściciel wsi Broszewiany, Jakób Turkowski, mieszkaniec wsi Golinowa, Ferdynand Alexiusz, dzierżawca wsi Wielkiej, Ludwik Grodzicki, były radca towarzystwa kredytowego województwa kaliskiego, Stanisław Walderowicz, były podporucznik wojsk polskich, Zygmunt Walewski, akademik krakowskiego uniwersytetu, Teofil Rudnicki, kaliski mieszkaniec, Adam Rendrzyński, dziedzic wsi Mokrycy, Alexy Jerzmanowski, obywatel z Łęczyckiego obwodu.

Portugalia.

Listy prywatne z Lizbony z d. 26. listopada, w gazetach angielskich umieszczone, donoszą, że pułkownik hiszpański przybył do głównej kwatery Dom Migueła i dał mu trzy dni czasu, aby odpowiedział na uczynione sobie propozycje. W takim samym zamiarze udał się ze strony angielskiej d. 23. pułkownik Hare do Santarem. Dom Pedro, który ma być bardzo niekontent z postanowienia Hiszpanii i Anglii, w towarzystwie admirała Napier udał się do wojska, i powszechnie utrzymywano, że chce udźrzeć na miguelistów, nim dalej postąpią układy. Tymczasem szajce w Santarem bardzo mają być mocne.

List prywatny, pisany z Lizbony pod d. 23. listopada, przywieziony przez statek parowy Leeds, wyraża między innemi, że Przyładek Wysp Zielonych oświadczył się za Doną Maryją. W d. 26. przybyło tu ośm osób, które Dom Miguel był wygnął. Wczoraj przeprowadzono tu kilku jeńców, których lud wiejski schwytał. Lud w owęj okolicy zdaje się być cokolwiek przyjaźniejszy sprawie konstytucyjnej. Wczoraj odesłano z tąd do wojska wszystkich, którzy mogli opuścić szpitale. Jeszcze dotąd nie nie wiadomo o poselstwie pułkownika Harego.

Ostatnie listy z Lizbony, mówi *Times*, nie zawierają nic bliższego o propozycjach Hiszpanii i Anglii względem pojednania stronnictw w Portugalii, lub względem prawdopodobieństwa, że będą przyjętymi. Tyle utrzymywano, że Dom Miguel ma mieć dożywotnie dochody jako infant portugalski, pod warunkiem, że natychmiast oddali się z kraju; przedmiot układów, jak się domyślają, rozciągac się ma do oddalenia się Domu Pedra. Lecz ten całkiem jest przeciwny układowi do pojednania, i czynił przygotowania do uderzenia na Santarem, aby bój ten zakończyć skuteczniejszą drogą i nie obowiązywać się żadnym warunkiem.

Globe jeszcze mniej wierzy w pomysły skutek spokojnego rzeczy załatwienia, niżeli *Times*; albowiem trudności ze strony Domu Pedra tak się zdają być wielkie, jak ze strony Domu Miguela. Dom Pedro ma teraz nateżać wszystkich sił, aby prędko z Domem Migueliem ukończył.

Morning Herald donosi z listu prywatnego z Lizbony z d. 28. listopada:

»Pułkownik Hare powrócił właśnie teraz od wojska pod Santarem, lecz nie mógł dopełnić swojego zlecenia: ponieważ zabroniony mu był przystęp do obozu miguelistów. Miał on być posłany do zaproponowania zawieszenia broni, lecz do tego nie zdaje się żadne z tych stronnictw mieć skłonność.«

Telegraficzna depesza donosiła wczoraj o szczęśliwym przybyciu cesarza do głównej kwatery. Otoczony był nadzwyczajnie wielkim sztabem jeneralnym. Podług doniesień z Roimbry z d. 17. listopada posłał hr. Almer trzy brygady dla wzmocnienia wojska pod Santarem. W stronie południowej od Duero stało 1270 ludzi wojska regularnego miguelistów pod pułkownikiem Rebocho, nie licząc w to milicij i gierylasów; w Roimbrze było 500, a w Figueira 650 ludzi. Don Carlos kupił w Hiszpanii 600 koni i darował je Dom Miguelowi.

Hiszpanija.

Indicateur de Bordeaux donosi z Bajonny z d.

6. grudnia: Goniec angielski, który z tego miasta wyjechał w d. 1. grudnia, opuścił to miasto w zupełnej spokojności. Na drodze z Madrytu do Vittoryi nie spotkał nigdzie powstańca karlistów. W Vittoryi bawił blisko 20 godzin. W Arechavelata zastał Zabala na czele 800 ludzi, powracających do domów swoich w Biskai, dla korzystania z amnestyi, której termin kończy się z dniem 7. grudnia. Naczelnik Zabala prosił gońca, aby się zatrzymał pół godziny, i wynurzył żal, że on (Zabala) nie jest równie, jak ci, którymi dowodzi i którzy zamysłają broń złożyć, objęty w przebaczeniu, danem przez królową. Proźbę tę Zabali objaśniają sobie bojaźnią, aby goniec za przybyciem swoim do Vergara, gdzie Valdez stał we 2500 ludzi wojska królowej, nie powiedział, że spotkał tego naczelnika powstańców, i żeby go nie ścigano, gdy potrzebował tylko pół godziny czasu, aby umknąć. Gazety madryckie, z d. 30. listopada, odebrane przez tego gońca, donoszą, że stronnictwo, które powstało w Królestwie Valencyi, całkiem zostało zniszczone, i że naczelników pojmano i rozstrzelano; że pleban Merino ścigany był przez kilku naczelników wojsk królowej, między innymi przez Manco i Pastora, i że ocalenie swoje winien tylko zawierusze w Stariej Kastylii; ponieważ wojsko nie mogło iść dalej. W Stariej Kastylii, jakoteż gdzie indziej, powracają do domów swoich właścianie, którzy na razie wzięli się do broni, i przeklinają tych, którzy ich do powstania namówili.

Szczątki wojska karlistów z Alawy, Biskai i Guipaskoi, pod rozkazami Zabali, Lardizabal i innych, zostały wyparte od połączonych wojsk pod dowództwem Lorenzo, San Llorente i Jauregui ku Onate, Arazazu i Aspeitia. Jenerał Valdez stał d. 3. wieczorem w 3000 ludzi w Bergara i mogło wczoraj lub dzisiaj przyjść do potyczki. Rząd ma teraz od Burgos do Bidassoa przeszło 15,000 ludzi. Jenerał Castagnon ogłosił w d. 30. Alawę, Biskaję i część Guipaskoi za będące w stanie wojennym. Władze w Irun, które zapewne z powodu fałszywych wieści uciekły do Behobii, znowu wracają. Listy z Madrytu utrzymują, że Don Carlos znajdował się d. 26. z trzydziestą osobami w Miranda de Duero, a zatem w Portugalii.

Bulletin du Soir z d. 11. b. m. donosi, że gościniec między Madrytem a Bajonną jest całkiem wolny.

Listy z Bajonny, umieszczone w *Indicateur de Bordeaux* z d. 11. grudnia, mówią o powstaniu na korzyść Don Carlosa w królestwie Leonu i Estramadury.

Nowy dziennik *La Aurora de Espanna* donosi, że junta karlistowska wydziedziczyła swego cesarza Karola V. i w miejscu jego mianowała królem najstarszego syna jego, zwanego Karolem VI. Należy nadmienić, że *Aurora* jest tylko zmienionym nazwiskiem gazety *El Correo*, która przez rząd została zakazana. Duch jej został ten sam, lecz minister Zea koniecznie chciał, aby ustał tytuł, który sprawił zmartwienie kilku jego przyjaciółom; samo zaś pismo dalej wychodzi.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Gazeta nadworna londyńska z d. 10. grudnia zawiera królewską odezwę, mocą której parlament ma być d. 4. lutego r. p. otworzony.

Komitet giełdy londyńskiej uchwalił w d. 9. b. m. 17 głosami przeciw 2, że dopóty nowa hiszpańska pożyczka nie powinna mieć wagi na giełdzie, dopóki rząd hiszpański nie uzna pożyczki korthozów.

Sąd kancelaryjny w Londynie przedstawiał w d. 4. grudnia ważny przykład sprawy, w której lord kanclerz (Brougham) był oskarżony, iż nieprawnie kazał aresztować adwokata Dicas i nastawał na wynagrodzenie; ex-lord kanclerz (Lyndhurst), jako prezes sądu, i inny ex-lord kanclerz (Eldon) byli świadkami; sędziowie przysięgli uwolnili oskarżonego.

Reprezentanci pięciu mocarstw odprawili w d. 7. grudnia zgromadzenie w urzędzie zagranicznym, na którym znajdowali się posłowie rosyjski, pruski, austriacki osobny, sprawujący interesa francuzkie i wicehr. Palmerston.

Morning Herald wyraża: »Słychać, że trzy okręty stoja na Tamizie, między temi dwa statki parowe, zakupione przez agentów Dom Miguela, niemniej wielkie mnóstwo amunicyi; zamówiono także 4000 mundurów.«

Francyja.

Constitutionnel mówi o wielkiem poróżnieniu się marszałka Soult i pana Human, i zapuszcza się w szczegóły. *Journal de Paris* zapewnia, że wszystkie te podania są mylne. *Journal des Debats* oświadcza, że doniesienie o uwolnieniu pana Humana jest bezzasadne.

Marszałek Clauzel jeszcze nie przybył do Paryża, lecz z Toulonu udał się wprost do departamentu wyższej Garony, z kąd dopiero przy rozpoczęciu się posiedzeń izb do Paryża zjedzie.

W Strasburgu rozeszła się w d. 9. grudnia wieść, że w Bawaryi nadreńskiej wybuchły rozruchy. W dniu 10. rano wyruszył znaczny oddział artyleryi konnej spieszenie do Weissen-

burga. Już na kilka dni wprzód wzmocniony został poczt przy wielkim moście na Renie, naprzeciw Kolonii, aż do 2 oficerów i 50 ludzi.

Policyja aresztowała w d. 8. grudnia na ulicy St. Jean de Beauvais 14 osób z towarzysztwa przyjaciół prawa człowieka, między którymi znajdował się także p. Napoleon Lebon. Zabrano także wiele papierów, ściągających się do tego towarzystwa.

Niemcy.

Gazety bawarskie donoszą z Monachium z d. 11. grudnia: Dotąd były co tydzień dwa król. polowania, na których znajdował się zawsze następca tronu pruskiego, który wraz z małżonką swoją jeszcze dłużej w Biberstein zabawi. — Zasłubienie księżniczki Matyldy zajdzie jeszcze tego miesiąca, i to po Bożem Narodzeniu. Książę Wrede zjedzie tu dnia 22. b. m.; jeszcze nic nie uchwalono, kto pojedzie na kongres ministrów do Wiednia, czyli sam feldmarszałek, lub minister spraw wewnętrznych baron Gise. Baron Closen przeniesiony został z Neuthurm do wygodniejszego więzienia w Anger, gdzie znajduje się radca nadworny Behr, dr. Eisenmann i inni polityczni więźniowie. Obchodzą się z nimi z należnemi względami, mają pokoje meblowane, i własnym kosztem utrzymują stół. Siedmiu tutejszych uczniów, uwieczonych w ostatnim czasie, równie jak inni, z kąd inąd tu przywiezieni, siedzą w więzieniu. Śledztwa, oparte na znalezionych papierach, a szczególnie na badaniach innych więźniów, wyjaśniających uczestnictwo, długo się pociągają z powodu korespondencyi z innemi zagranicznymi władzami. Przedmiotem uchwalonego badania nie zdaje się być pewny związek uczniów (*Burschenschaft*), lecz podejrzenie o udział w powszechnym związku, i mniejszy lub większy udział w wiadomych już, w Frankfurcie ostatnich wypadkach w kwietniu.

Dziennik rządowy z dnia 11. grudnia zawiera artykuł dodatkowy do traktatu słownego i jako dodatek A. porządek słowy dla Królestwa Bawarskiego i Wirtemberskiego. Traktat ten słowy opiera się na trzech głównych punktach: 1) Nowy związek będzie miał z dniem 1. stycznia 1834 moc obowiązującą, i zawarty jest uprzednio do 1842; 2) w krajach tych państw istną jednakowo ustawy względem podatków od przywozu, wywozu i przewozu dla cudzoziemców; dochód z tych wspólnych opłat od przywozu, wywozu i przewozu, będzie podzielony według ludności między pojedyncze państwa. Oprócz tego przyjmuje Saxonija i Związek Thüringaki pruski systemat podatków od

wewnętrznych płodów, podczas gdy co do innych państw będzie zatrzymane w tej mierze na granicach cło, wyrównyujące podatki od zużycia wewnątrz kraju.

Król. hanowerski minister stanu de Ompteda przybył z Londynu do Hanoweru i niebawem uda się do Wiednia. W towarzystwie jego znajduje się radca legacji Haase.

Prussy.

Król. francuzki poseł na ces. rossyjskim dworze, marszałek margr. Maison, wyjechał w d. 25. z Berlina do Petersburga.

Turcyja.

— Ze Stambułu dnia 11. listopada. —

Drewniany koł do woltżowania, bilard i kręgielnia zdobią teraz seraj, który powoli tak się przeistacza na sposób europejski, iż wkrótce będzie podobny do zamku jakiego magnata ucivilizowanego i z przepychem żyjącego. Ibrahim pasza pracuje w nowo nabytych prowincjach. Dobrzeby mu się powodziło, gdyby wraz z ojcem swoim mógł przywyknąć do czynienia spokojnie postępów, i nie robił nagłe tego, co tylko z czasem osiągnąć się zdota. Tak, uprawę ziemi chce koniecznie przyspieszyć, a kanałami, gościńcami i kolejami żelaznymi nadać Syryi nowe życie, co mieszkańcom tamiecznym nie podoba się i sprawia nieukontentowanie. W obecnej chwili ułożył plan połączenia rzek Orontes z Eufratem, i tym celem wysłał już kilku inżynierów. Kolej drewniana ma być zrobiona dla łatwiejszego transportu wzdłuż brzegów morskich i dla sprowadzania drzewa z wielkich lasów. Na szczególną uwagę zasługuje kopalnia w okolicy Adana, gdzie znaleziono obfitą ilość srebra. Porta przeznacza spokojnych i dobrze myślących paszów do pogranicznych prowincyj. Między innymi wysłała nowego gubernatora do Konieh.

Wiadomości z Kandyi są ciągle niepokojące. Panuje wprawdzie teraz pozorna spokojność na wspomnioną wyspie; lecz kiedy nie zmniejszono podatku Grekom i wzbroniono im oddalenia się z wyspy, trzeba tam się spodziewać burzliwych wypadków, które surowe środki przyspieszyć mogą, jakich Mehmed Ali kazał użyć przeciw Kandyjotom i myśli je poprzeć wystaniem znowu 12,000 wojska.

Porta oświadczyła gotowość przyjęcia posła greckiego, który jednak nie może tu przybyć jak na okręcie pod banderą zagraniczną. Pan Zographos, przeznaczony tu na pełnomocnika

greckiego, przybędzie zapewne na okręcie wojennym angielskim.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Nieurzędowe.)

Lwów d. 26. grudnia 1833. Odebrawszy z kilku stron doniesienie niezaręczone, że przywóz wełny do Prus, mianowicie na pruską komorę graniczną w Berun-Zabrzeg nie jest pozwolony, prosiliśmy korespondenta naszego w Białej o dokładniejsze w tej mierze objaśnienie, który nam donosi, co następuje:

»Biała d. 21. grudnia. Na uczynione mi za pytanie donoszę: że teraz zakaz przywożenia wełny do Prus na komorę graniczną Berun-Zabrzeg jest zniesiony; wolno więc przez wszystkie komory graniczne wprowadzać do Prus wełnę, za okazaniem jedynie wiarygodnych świadectw, że w miejscu, z kąd się wełna prowadzi, nie ma i nie było zarazy morowej na bydło, i że w miejscach, kędy transport przechodził, również nie ma i niedawno nie było takiejże zarazy. Z takimi świadectwami można bez szkody sprowadzać z zagranicy do państw pruskich wełnę.«

Doniesienia, które właśnie co odbieramy z Wrocławia i wprost z Anglii, bardzo niepomysłne są dla handlu wełną; znaczne dostawy z jednej, a zmniejszone dopytywania się z drugiej strony zatamowały handel tym artykułem, co zapewne zniży ceny, lubo teraz jeszcze właściciele wełny nie chcą się do tego skłonić. Teraz nie możemy jeszcze wymienić stanu ceny; mniemamy jednak, że przesilenie to za kilka tygodni przeważy się na tę lub ową stronę.

Na targu tygodniowym w poniedziałek dnia 23. grudnia było 302 wołów. Płacono za sztukę po 68 1/2 do 100 zr. w. w.; z tych jedna mogła wydać mięsa 13 do 16 1/2, łoju 1 1/2 do 3 kamieni.

Sprostowanie: Umieszczony w przeszłym nrze. Gazety naszój artykuł z Oleron i t. d. pod napisem Belgijum, należy do rubryki „Hiszpanija“.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: *Arlequin in Lemberg*, pantomima czarodziejska we 2 aktach, — i *Das Fest der Handwerker*, krotoczwila w 1 akcie.

Jutro: *La Straniera, die Unbekannte*, opera we 2ch aktach.

Teatr polski. — W poniedziałek: (po piérwszy raz) *Bandyta*, dramat w 3 aktach.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest: Nr. 52. Rozmaitości.)